

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI
WFB.III.431.19.2018

Bydgoszcz, 18 grudnia 2018 r.

**Pan
Ireneusz Maj
Wójt Gminy Świecie nad Osą
Urząd Gminy w Świeciu nad Osą
Świecie nad Osą 1
86-341 Świecie nad Osą**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) w Gminie Świecie nad Osą, Świecie nad Osą 1, 86-341 Świecie nad Osą (zwaną dalej: Gminą) w dniach od 15 października do 2 listopada 2018 r., przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez MW – starszego inspektora oraz KS – inspektora, na podstawie upoważnień odpowiednio o numerach 662/2018 i 663/2018 w zakresie:

- 1) Przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania przez jednostkę samorządu terytorialnego dotacji udzielonych z budżetu Wojewody oraz prawidłowość pobierania i rozliczania dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie:
 - a) sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej,
 - b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:
 - kontrola wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem,
 - ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
 - c) pobierania i rozliczania dochodów budżetowych:
 - kontrola pobrania i przekazania dochodów budżetowych,
 - kontrola terminowości odprowadzania pobranych dochodów do budżetu państwa,
 - kontrola windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
- 2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

1. *W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.*

Gmina prawidłowo sporządziła plan finansowy na 2017 r. w zakresie wydatków z dotacji oraz dochodów pobieranych na rzecz budżetu państwa związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, zgodnie z zapisem art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. *W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody.*

2.1. *W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem.*

Gmina wykorzystwała w 2017 r. dotacje celowe otrzymane z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 7.380.092,84 zł, tj. 99,23 % z ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane ze środków z dotacji celowych ujętych w rozdziałach: 01095, 75011 realizowane były przez Urząd Gminy w Świeciu nad Osą (zwany dalej: Urzędem), w rozdziałach: 80101, 80110 oraz 80150 przez Szkołę Podstawową w: Bursztynowie, Linowie, Lisnowie oraz Zespół Szkół i Placówek w Świeciu nad Osą, natomiast w rozdziałach: 85203, 85213, 85215, 85228, 85501, 85502 oraz 85503 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu nad Osą (zwany dalej: GOPS).

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione w II kwartale 2017 r. na łączną kwotę 2.187.850,60 zł, tj. 29,6 % z ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 609.248,10 zł, na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2015 r., poz. 1340) została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 597.302,06 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 11.946,04 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconej przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 504.256,30 zł przeznaczone na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz na koszty związane z ustalaniem i wypłatą zwrotu podatku, o których mowa w art. 8 ust. 5 ww. ustawy. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej producentów rolnych, którym dokonano zwrotu tego podatku.

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 48.384,77 zł na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd gminny, które określono m.in. w ustawach: z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1464 z późn. zm.), z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2017 r., poz. 657 z późn. zm.) oraz z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2064 z późn. zm.)

została wydatkowana przez Urząd za okres kontrolowany w wysokości 47.977,00 zł oraz na zwrot wydatków poniesionych w 2016 r. – 407,77 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 12.875,00 zł, które przeznaczono głównie na finansowanie zadań związanych z ewidencją ludności, wydawaniem dowodów osobistych oraz funkcjonowaniem urzędu stanu cywilnego.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80101 – Szkoły podstawowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 44.527,76 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2017 r., poz. 2198 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 41.994,30 zł, w tym na wyposażenie szkół w podręczniki do zajęć z zakresu edukacji, materiały edukacyjne, materiały ćwiczeniowe wydatkowano kwotę 41.578,51 zł, natomiast na koszty obsługi ww. zadania wydatkowano 415,79 zł, tj. kwotę równą 1 % łącznej kwoty wykorzystanej dotacji przez Gminę.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli Gmina nie dokonała wydatków z ww. tytułu.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80110 – Gimnazja.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 17.449,44 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty została wydatkowana przez Gminę w wysokości 15.927,50 zł, w tym na wyposażenie szkół w podręczniki do zajęć z zakresu edukacji, materiały edukacyjne, materiały ćwiczeniowe wydatkowano kwotę 15.769,80 zł, natomiast na koszty obsługi ww. zadania wydatkowano 157,70 zł, tj. kwotę równą 1 % łącznej kwoty wykorzystanej dotacji przez Gminę.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli Gmina nie dokonała wydatków z ww. tytułu.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80150 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 11.363,44 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty została wydatkowana przez Gminę w wysokości 10.343,02 zł, w tym na wyposażenie szkół w podręczniki do zajęć z zakresu edukacji, materiały edukacyjne, materiały ćwiczeniowe wydatkowano kwotę 10.240,63 zł, natomiast na koszty obsługi ww. zadania wydatkowano 102,39 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1 % łącznej kwoty wykorzystanej dotacji przez Gminę.

Stwierdzono, iż wydatki poniesione na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w rozdziałach: 01095, 75011, 80101, 80110 oraz 80150 księgowano razem z wydatkami poniesionymi na realizację zadań własnych Gminy, co naruszało zasady funkcjonowania konta 130 „Rachunek bieżący jednostki”, określone w załączniku Nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, do obowiązującego w okresie objętym kontrolą, rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 760).

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 490.381,00 zł na realizację zadań określonych w art. 51 ust. 1 oraz art. 51a i c ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1769 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 118.002,36 zł, które przeznaczone zostały na pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi w formie pobytu w Środowiskowym Domu Samopomocy (zwany dalej: ŚDS).

Stwierdzono niewłaściwe zaklasyfikowanie do § 4430 wydatków poniesionych z tytułu usługi odnowienia podpisu elektronicznego w łącznej wysokości 292,74 zł, do § 4220 wydatków poniesionych z tytułu zakupu artykułów chemicznych w łącznej wysokości 129,86 zł oraz do § 4300 kosztów naprawy samochodu służbowego w łącznej wysokości 2.024,80 zł. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.), ww. wydatki powinny zostać prawidłowo ujęte odpowiednio: w § 4300 – *Zakup usług pozostałych*, w § 4210 – *Zakup materiałów i wyposażenia* oraz w § 4270 – *Zakup usług remontowych*.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 15.839,00 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1938 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 15.837,94 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 4.061,34 zł przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych do ZUS.

Stwierdzono nieterminowe przekazywanie na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna za marzec, kwiecień oraz maj 2017 r., w łącznej kwocie 4.061,34 zł , tj. odpowiednio w dniu 13 kwietnia, 11 maja oraz 14 czerwca 2017 r., co było niezgodne z zapisem art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1778 z późn. zm.) w powiązaniu z art. 66 ust. 1 pkt 28 i 28b ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zgodnie z art. 14 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1458 z późn. zm.), nieopłacenie w terminie przez jednostkę sektora finansów publicznych składek na ubezpieczenie zdrowotne, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

– dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 10.106,73 zł przeznaczona na realizację zadań związanych z wypłatą zryczałtowanego dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c–5g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2017 r., poz. 220 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 8.389,02 zł, w tym: na wypłatę dodatku energetycznego wydatkowano kwotę 8.221,24 zł, natomiast na pokrycie kosztów wypłacania odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej dodatku energetycznego wydatkowano 167,78 zł, tj. kwotę przekraczającą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconej w Gminie.

Kontrolą objęto wydatki z ww. dotacji na kwotę 1.841,13 zł przeznaczone na wypłatę dodatków energetycznych oraz koszty obsługi, o których mowa w art. 5f ust. 3 ww. ustawy. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej odbiorców wrażliwych energii elektrycznej, którym dokonano wypłaty tego dodatku.

W trakcie kontroli stwierdzono nadmierne pobranie dotacji z tytułu zawyżenia w § 4210 wydatków związanych z zakupem materiałów o kwotę 3,36 zł, które przekroczyły kwotę stanowiącą 2 % kosztów obsługi, co stanowiło naruszenie art. 5f ust. 3 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została pobrana w nadmiernej wysokości. W trakcie kontroli Gmina dokonała zwrotu na rachunek dysponenta części budżetowej, dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w łącznej kwocie 3,36 zł (wyciąg bankowy nr 209/2018 z dnia 29.10.2018 r.).

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 58.680,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 3 i art. 50 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1769 z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji w wysokości 14.209,40 zł przeznaczone na organizację i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W wyniku analizy udostępnionych dokumentów źródłowych (decyzji przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze), dotyczących świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych – ustalono, że w wydanych decyzjach przyznających świadczenia z pomocy społecznej dla trzech podopiecznych w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, świadczonych w miejscu zamieszkania błędnie podano podstawę zwalniającą z ponoszenia odpłatności za wykonywanie ww. usług, powołując się na trudną sytuację życiową w rodzinie spowodowanej chorobą, leczeniem oraz rehabilitacją dziecka. Powyższe postępowanie naruszało przepisy § 6 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, gdyż podany w decyzjach powód nie mógł być przesłanką zwalniającą z ponoszenia odpłatności za ww. usługi.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85501 – Świadczenie wychowawcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 3.873.370,00 zł na realizację zadania określonego w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r., poz. 1851 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 3.824.955,47 zł, w tym na wypłatę świadczeń wychowawczych – 3.767.589,47 zł oraz na koszty ich obsługi – 57.366,00 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1,5 % kwoty otrzymanej dotacji na świadczenia wychowawcze.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 979.191,98 zł przeznaczone na wypłatę świadczeń wychowawczych w kwocie 968.248,92 zł oraz koszty obsługi, o których mowa w art. 29 ust. 3 ww. ustawy w kwocie 10.943,06 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenie wychowawcze.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 2.258.100,00 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1769 z późn. zm.), z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1952 z późn. zm.), z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2017 r., poz. 2092 z późn. zm.) oraz z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2017 r., poz. 489 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 2.255.807,00 zł, w tym na wypłatę świadczeń i składek społecznych od tych, świadczeń

w kwocie 2.193.753,00 zł oraz koszty ich obsługi ogółem 62.054,00 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 3 % łącznej kwoty otrzymanej dotacji.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 553.356,81 zł w tym przeznaczone na wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń rodzicielskich, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłki dla opiekunów, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych oraz na koszty obsługi ww. zadań, o których mowa w art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenia z pomocy społecznej.

Stwierdzono nieterminowe przekazywanie na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek na ubezpieczenia społeczne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej i niektóre świadczenia rodzinne za marzec, kwiecień oraz maj 2017 r., w łącznej kwocie 19.208,19 zł, tj. odpowiednio w dniu 13 kwietnia, 11 maja oraz 14 czerwca 2017 r., co było niezgodne z zapisem art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z art. 14 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, nieopłacenie w terminie przez jednostkę sektora finansów publicznych składek na ubezpieczenia społeczne, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 144,72 zł na realizację zadań wyszczególnionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2017 r., poz. 1832 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji w wysokości 56,28 zł, przeznaczone na koszty obsługi zadań związanych z przyznaniem i wydaniem Kart Dużej Rodziny.

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 85203, 85213, 85215, 85228, 85501, 85502 oraz 85503 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Jednocześnie stwierdzono nadmierne pobranie dotacji celowej w rozdziale 85215 w wysokości 3,36 zł.

2.2. W zakresie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych stwierdzono, że w badanym okresie z otrzymanej przez Gminę dotacji w kwocie 7.437.594,96 zł wydatkowano kwotę 7.380.092,84 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 99,23 %.

Niewykorzystane środki z dotacji w łącznej kwocie 57.502,12 zł zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2.3. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

W toku kontroli stwierdzono, że sprawozdania zbiorcze Rb-50 za IV kwartał 2017 r. zostały sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

3. W zakresie pobierania i rozliczania dochodów budżetowych.

3.1. W zakresie pobrania i przekazania dochodów budżetowych.

Gmina wykonała w 2017 r. dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 67.211,59 zł, co stanowiło 262,5 % planu określonego do realizacji przez Wojewodę (25.600,00 zł). Pobrane dochody wyniosły w rozdziale: 75011 – 62,00 zł, 85203 – 973,20 zł oraz 85502 – 66.176,39 zł.

Na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazano kwotę w wysokości 57.837,34 zł. Dochody potrącone na rzecz jednostki samorządu terytorialnego, na podstawie: art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 1453 z późn. zm.) oraz art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wyniosły łącznie 9.374,25 zł.

Skontrolowano na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, dochody budżetowe (należne, wykonane i przekazane) za I półrocze 2017 r. na kwotę 23.465,50 zł w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 62,00 zł stanowiły opłaty za udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL, pobrane na podstawie art. 53 pkt 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w kwocie 32,00 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 973,20 zł stanowiły opłaty za pobyt w ŚDS, pobrane na podstawie art. 51b ust. 1 i 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w kwocie 567,70 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Wykonane dochody budżetowe stanowiły pobrane, na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wpłaty z tytułu: zwrotów świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego łącznie w wysokości 18.407,03 zł, odsetek w kwocie 43.850,04 zł oraz zwrotów wypłaconych w latach wcześniejszych zaliczek alimentacyjnych w kwocie 3.919,32 zł.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w kwocie 22.866,80 zł.

3.2. W zakresie terminowości odprowadzania pobranych dochodów do budżetu państwa.

Sprawdzono terminowość przekazywania dochodów pobranych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej za I półrocze 2017 r. na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej w łącznej wysokości 20.915,85 tj. 36,2 % dochodów przekazanych ogółem za 2017 r.

Na podstawie skontrolowanych dowodów księgowych oraz zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono, że pobrane przez Gminę dochody należne budżetowi państwa były przekazywane zgodnie z terminami określonymi w art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

3.3. W zakresie windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa.

Sprawdzono windykację zaległych należności z tytułu dochodów budżetowych, prowadzoną w okresie objętym kontrolą oraz w odniesieniu do stanu tych zaległości na dzień 31.12.2017 r.

Należności wymagalne z tytułu dochodów budżetowych, według stanu na dzień 31.12.2017 r., wynosiły ogółem 2.277.659,06 zł i dotyczyły zaległości z rozdziału 85502 w kwocie 259.408,65 zł z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, w kwocie 1.467.756,01 zł z funduszu alimentacyjnego i odsetek w kwocie 550.494,40 zł. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2016 r. ww. zaległości zwiększyły się o 209.135,05 zł, tj. o 10,1 %.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji (akt wybranej próby ilościowej dłużników alimentacyjnych) stwierdzono, że w stosunku do należności za okres świadczeniowy od 01.10.2016 r. do 30.09.2017 r. GOPS prowadził czynności współdziałające w wyegzekwowaniu należności budżetowych, określone w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

3.4. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Sprawozdanie zbiorcze Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2017 r. zostało sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych.

W toku kontroli stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą samorządowa jednostka organizacyjna Gminy bezpośrednio realizująca zadania z zakresu administracji rządowej i wydatkujące środki finansowe z dotacji celowej na te zadania, tj. Urząd nie sporządzał jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27ZZ za 2017 r. Powyższe postępowanie stanowiło naruszenie zasad określonych w § 4 ust. 11 obowiązującym w okresie kontrolowanym rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 z późn. zm.).

Ustalono również, iż GOPS w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2017 r., wykazał w zakresie rozdziału 85501 i 85502 zwroty wydatków z dotacji z lat ubiegłych wraz z odsetkami w łącznej kwocie 1.543,44 zł oraz 6.535,10 zł, tj. dane, które nie stanowiły dochodów z tytułu realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w danym roku budżetowym. Powyższe postępowanie było niezgodne z przepisami § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Wskazuje się następujący zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

- brak wyodrębnionej ewidencji księgowej dla wydatków z dotacji celowych,
- błędna klasyfikacja poniesionych wydatków z dotacji,
- nieterminowe opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne za świadczeniobiorców,
- pobranie dotacji w nadmiernej wysokości w rozdziale 85215,
- błędna podstawa zwalniająca z ponoszenia odpłatności za wykonywanie specjalistycznych usług opiekuńczych,
- brak sprawozdania jednostkowego Rb-27ZZ sporządzanego przez Urząd,
- błędne sporządzenie jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ przez GOPS.

Przyczyną stwierdzonych powyżej nieprawidłowości jest brak właściwego stosowania/błędna interpretacja wyszczególnionych powyżej w treści wystąpienia pokontrolnego przepisów prawa oraz brak skutecznego nadzoru kierownika jednostki kontrolowanej nad właściwą realizacją powierzonych zadań podległym pracownikom.

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości są błędy w realizacji zadań w zakresie objętym tematyką kontroli.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi: IM – Wójt Gminy Świecie nad Osą, w okresie pełnienia funkcji Skarbnika Gminy Świecie nad Osą odpowiednio: BK (do dnia 25.03.2017 r.) i JŁ (od 08.05.2017 r.) oraz EK – Z-ca Skarbnika Gminy Świecie nad Osą (od dnia 01.01.2017 r. do dnia 30.04.2017 r.), MD – Kierownik GOPS w Świeciu nad Osą oraz KD – główny księgowy GOPS w Świeciu nad Osą – na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 5/2018.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zgłoszono zastrzeżeń.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania działalności jednostki kontrolowanej:

- 1) wyodrębnienia z ewidencji księgowej szczegółowej ewidencji dla wydatków z dotacji udzielonych z budżetu państwa, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej,
- 2) sporządzania jednostkowego kwartalnego sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
- 3) zobowiązania Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu nad Osą do:
 - prawidłowego ustalania kosztów obsługi w wysokości do 2 % wypłaconej dotacji na dodatki energetyczne,
 - ujmowania wydatków z dotacji we właściwych paragrafach klasyfikacji budżetowej odpowiadającej ich rzeczywistej wartości,
 - wskazywania, w wydawanych decyzjach administracyjnych właściwej podstawy prawnej, zwalniającej z odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze,
 - terminowej zapłaty do ZUS-u należnych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za świadczeniobiorców,
 - prawidłowego sporządzania jednostkowego sprawozdania budżetowego Rb-27ZZ.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Oczekuję od Pana w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

(podpis i pieczęć Wojewody)